

ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΕΘΝΙΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ

Εργαστήριο Σπουδών Φύλου και Ισότητας

Δ.Συγγρού 134, 1^ο όροφος, 17671 Αθήνα, τηλ. 210 9210177-8, fax 210 9210178

<http://www.genderpanteion.gr>, e-mail: gender@panteion.gr

ΔΙΕΘΝΕΣ ΣΥΝΕΔΡΙΟ

'Το φύλο...Αλλάζει!

'Έρευνα, Θεωρία και Πολιτική της Έμφυλης Πραγματικότητας στον 21^ο αιώνα'

**Ιούνιος 2 – 3, 2005
Πάντειο Πανεπιστήμιο
Αθήνα, Ελλάδα**

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΕΙΣΗΓΗΣΗΣ

Σύσση Κοριζή, Επικοινωνιολόγος

Τζίνα Τασιοπούλου, Επιχειρησιακή Ερευνήτρια - Επικοινωνιολόγος

(e-mail: psylab@media.uoa.gr)

**Αναπαραστάσεις Ανδρών και Γυναικών για τη Σχέση τους με το Άλλο Φύλο:
Εικόνες του Συναισθήματος και της Σεξουαλικότητας.**

Οι ευρύτερες κοινωνικές εξελίξεις των τελευταίων πέντε περίπου δεκαετιών, η ανάπτυξη του φεμινιστικού κινήματος, η σεξουαλική απελευθέρωση, η είσοδος της γυναικάς στην εκπαίδευση και την αγορά εργασίας, καθώς και η εξάπλωση της χρήσης των μέσων μαζικής ενημέρωσης έχουν θολώσει τις διακρίσεις ανάμεσα στο ιδιωτικό και το δημόσιο και ανάμεσα στους θηλυκούς και αρσενικούς κοινωνικούς ρόλους¹ και έχουν φέρει τη γυναικά σε μια πιο «ισότιμη» σχέση με τον άνδρα. Ανάμεσα στις διάφορες μετατροπές που επηρεάζουν τις σχέσεις μεταξύ των δύο φύλων, αλλά και τον ορισμό της ταυτότητας του φύλου, είναι ο επαναπροσδιορισμός της βίωσης και της έκφρασης του συναισθήματος και της σεξουαλικότητας, καθώς και η διαχείρισή τους.

Οι πρόσφατες διεθνείς έρευνες δείχνουν ότι οι μετατροπές που προκαλούνται από τις κοινωνικές συνθήκες δεν έχουν ακόμη συντελεστεί σε βαθύτερο ψυχολογικό επίπεδο. Οι άνδρες και οι γυναίκες καλούνται σήμερα να σταθούν ο ένας απέναντι στον άλλο ως «ίσοι» τόσο στο χώρο εργασίας, όσο και στην οικογενειακή και κοινωνική ζωή, αλλά δεν έχουν ακόμη βρει τους τρόπους να διαχειριστούν αυτή τη νέα «ισότητα»². Μέρος της κρίσης που

¹ Βλ. Meyrowitz, J. (1985) *No Sense of Place*, Oxford University Press, New York, ιδιαίτερα το κεφάλαιο περί συγχώνευσης της αρρενωπότητας και της θηλυκότητας και τις μεταβαλλόμενες ομαδικές ταυτότητες (σελ. 187-225).

² Aubert, N. (1997) «Ο Δυσδιάκριτος Άνδρας: Από τη Διχοτόμηση στη Σύγχυση Ταυτότητας», στο K. Ναυρίδης & N. Χρηστάκης (Επιμ.) *Ταυτότητες: Ψυχοκοινωνική Συγκρότηση*, Καστανιώτης, Αθήνα.

καταγράφουν οι έρευνες στις σχέσεις και την επικοινωνία των φύλων μεταξύ τους³ οφείλεται στη διαχείριση της σεξουαλικότητας και του συναισθήματος στο πλαίσιο μιας «ισότιμης» κοινωνικής αλληλεπίδρασης.

Στόχος της ερευνητικής ομάδας είναι να μελετήσει τους τρόπους, με τους οποίους οι άνδρες και οι γυναίκες σήμερα στην Ελλάδα κατανοούν τον εαυτό τους και τα συναισθήματά τους απέναντι στο άλλο φύλο, με επικέντρωση στην εκδήλωση και τη διαχείριση της σεξουαλικότητας στην καθημερινή ζωή, δηλαδή στο πλαίσιο των οικείων σχέσεων, της εργασίας και της κοινωνικής ζωής. Με όρους κοινωνικο-ψυχολογικούς μάς ενδιαφέρει να μελετήσουμε τις αναπαραστάσεις ανδρών και γυναικών ως προς τη σχέση τους με το άλλο φύλο και τη διαχείριση των συναισθημάτων και της σεξουαλικότητας σε τρία διαφορετικά πλαίσια: (α) στη σχέση του ζευγαριού, (β) στις ετερόφυλες επαγγελματικές σχέσεις και (γ) στις ετερόφυλες φιλικές σχέσεις.

Για τη διεξαγωγή της έρευνας υιοθετείται η ποιοτική μέθοδος, μέσω ερευνητικών συνεντεύξεων βάθους. Οι συμμετέχοντες επιλέγονται με συνδυασμό δύο μεθόδων: της «τυπικής περίπτωσης» και της «πολλαπλής μεταβλητότητας».

Στην εισήγηση θα παρουσιαστούν τα πρώτα ευρήματα που προέκυψαν από την ανάλυση των συνεντεύξεων, αναφορικά με την αναπαράσταση του συναισθήματος και της σεξουαλικότητας και τους τρόπους με τους οποίους οι αναπαραστάσεις αυτές επηρεάζουν την επικοινωνία των φύλων.

Η έρευνα που ξεκίνησε τον Απρίλιο του 2004, διεξάγεται από το «Εργαστήριο Ψυχολογικών Εφαρμογών και Σχεδιασμού» του Τμήματος Επικοινωνίας και ΜΜΕ (ΕΜΜΕ) του Πανεπιστημίου Αθηνών και χρηματοδοτείται από το ΕΠΕΑΕΚ μέσω του Προγράμματος «ΠΥΘΑΓΟΡΑΣ» για την ενίσχυση των ερευνητικών ομάδων στα πανεπιστήμια.

Η ερευνητική ομάδα αποτελείται από τους:

Επιστημονική Υπεύθυνη:

Μπετίνα Ντάβου, Αν. Καθηγήτρια Γνωστικής Ψυχολογίας, Διευθύντρια Εργαστηρίου Ψυχολογικών Εφαρμογών και Σχεδιασμού, Τμήμα ΕΜΜΕ.

Σύμβουλοι:

Αθηνά Χατζούλη, Λέκτορας Κοινωνικής Ψυχολογίας, Τμήμα ΕΜΜΕ.

Νικόλας Χρηστάκης, Αν. Καθηγητής Κοινωνικής Ψυχολογίας, Πάντειο Πανεπιστήμιο, Τμήμα Ψυχολογίας.

Ερευνήτριες:

Κική Γαλάνη, Κλινική Ψυχολόγος, Διδάκτωρ Ψυχολογίας Πανεπιστημίου Widener, Πενσυλβανία, ΗΠΑ.

Σίσσυ Κοριζή, Επικοινωνιολόγος, απόφοιτη του Μεταπτυχιακού Προγράμματος του Τμήματος ΕΜΜΕ.

Τζίνα Τασιοπούλου, Επιχειρησιακή Ερευνήτρια - Επικοινωνιολόγος, απόφοιτη του Μεταπτυχιακού Προγράμματος του Τμήματος ΕΜΜΕ.

³ Βλ. ενδεικτικά Bradley, H. (1996), *Fractured Identities: Changing Patterns of Inequality*, Polity Press, Oxford. Canary, D. et al. (1995) *Relationship Conflict*, Sage, California., Fevre, R.W. (2000) "Love and Sex Among Heterosexuals" στο R.W. Fevre (Eds.) *The Demoralisation of Western Culture: Social Theory and the Dilemmas of Modern Living*, Continuum, London. Justad, M. (2000) "Women's Studies and Men's Studies: Friends or Foes?", *Journal of Men's Studies*, 8 (3), 401-406.